

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Αξιολόγηση στο σχολείο

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Αξιολόγηση: Η εκτίμηση τους απόδοσης ή τους αξίας κάποιου με συγκεκριμένα κριτήρια.

Η αξιολόγηση στο πλαίσιο της σχολικής εκπαίδευσης, και ειδικότερα η βαθμολόγηση της επίδοσης των μαθητών, αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαιδευτικής διαδικασίας, παρά το γεγονός ότι συχνά τίθεται σε αμφισβήτηση το κατά πόσο είναι αντικειμενική και το κατά πόσο αποτιμά επαρκώς τους δυνατούς των αξιολογούμενων μαθητών.

Μορφές

- Διαγνωστικά τεστ
- Προφορική εξέταση
- Γραπτές εξετάσεις
- Καθημερινή αλληλεπίδραση

Σκοπός:

- Η επιβράβευση της συνέπειας και της επιμέλειας
- Κίνητρο για εντατικοποίηση της μελέτης, ενεργοποίηση των μαθητών για συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Θετικά στοιχεία για τον εκπαιδευτικό	Αποτελέσματα
αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου αναφορικά με <ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος της επίτευξης των διδακτικών στόχων• Αξιολόγηση μαθητικού δυναμικού• Διδακτικές μέθοδοι	Επαναπροσδιορισμός στόχων Αποτελεσματικές επιλογές Ανανέωση εφοδίων
Θετικά στοιχεία για τον μαθητή	Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none">• Επισήμανση αδυναμιών, ελλείψεων• Επίγνωση της αναγκαιότητας της κριτικής.	<ul style="list-style-type: none">• Περισσότερη προσπάθεια• Εξοικείωση με την αξιολόγηση• Διερεύνηση κλίσεων, δεξιοτήτων

Μέσω της αξιολόγησης των μαθητών **ο εκπαιδευτικός αξιολογεί επί της ουσίας το δικό του έργο**, και καλείται να αξιοποιήσει τα συμπεράσματα της αξιολόγησης, για να βελτιώσει τη δική του διδακτική προσέγγιση.

Η αξιολόγηση προσφέρει μια πρόγευση της υπευθυνότητας και της συνέπειας που θα κληθούν να επιδεικνύουν στην ενήλικη ζωή τους οι μαθητές, όπου, βέβαια, η παραμέληση καθηκόντων και υποχρεώσεων έχει σαφώς σημαντικότερες επιπτώσεις.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Αρνητικά στοιχεία	Τρόποι αντιμετώπισης
<ul style="list-style-type: none">• Αμφισβητείται η αντικειμενικότητα• Αξιοποίηση της βαθμολογικής κλίμακας• Αξιοποιείται ως μέσον πίεσης και εκφοβισμού από αναποτελεσματικούς και άπειρους καθηγητές• Η μάθηση γίνεται αντιληπτή ως μια καταναγκαστική και επώδυνη διαδικασία• Διαταράσσονται οι σχέσεις μαθητών καθηγητών• Αναπτύσσεται η βαθμοθηρία και υποβαθμίζεται η ουσία της γνώσης και της ατομικής προσπάθειας• Όταν αντανακλά κοινωνικές ανισότητες εντείνει τα συναισθήματα μειονεξίας και κοινωνικού αποκλεισμού-στιγματίζει.	<p>Πολιτεία</p> <ul style="list-style-type: none">• Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στην αξιολόγηση• Διαρκείς επιμορφώσεις και αξιολόγηση των καθηγητών• Αξιοποίηση της περιγραφικής αξιολόγησης• Ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης <p>Εκπαιδευτικός</p> <ul style="list-style-type: none">• Ενημέρωση των μαθητών για τα κριτήρια αξιολόγησης• Επιείκεια• Συνεργασία με το οικογενειακό περιβάλλον• Προσωπική επαφή με τους μαθητές• Αποφυγή προσβολών και μειωτικής συμπεριφοράς• Αποφυγή διακρίσεων

Οι μαθητές θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τους βαθμούς της αξιολόγησης ως δείκτες μιας συγκεκριμένης περιόδου, που σαφώς δεν προδικάζουν την μελλοντική εξέλιξη, εφόσον μια συστηματικότερη προσπάθεια μπορεί να αποδώσει πολύ υψηλότερους βαθμούς στην πορεία. Άλλωστε, οι βαθμοί δεν θα πρέπει να αποτελούν το κύριο μέλημα των μαθητών, εφόσον η εκπαιδευτική διαδικασία αποβλέπει σε πολύ πιο ουσιαστικούς στόχους.

Μ. ΚΑΠΠΟΥ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Μορφές της εκπαιδευτικής αξιολόγησης

Η αξιολόγηση της σχολικής επίδοσης είναι μια πολύπλευρη διαδικασία που διατρέχει το σύνολο του εκπαιδευτικού έτους, βασίζεται σε συγκεκριμένη μεθοδολογία κι έρχεται να διαπιστώσει το βαθμό επίτευξης συγκεκριμένων εκπαιδευτικών στόχων, που έχουν τεθεί εξαρχής από τον διδάσκοντα.

Διαγνωστικά τεστ. Ένα πρώτο ζητούμενο της σχολικής αξιολόγησης είναι να αποτιμηθεί το γνωστικό επίπεδο των μαθητών στην αρχή του σχολικού έτους, ώστε ο εκπαιδευτικός να μπορεί να προγραμματίσει πληρέστερα την πορεία του μαθήματος, προκειμένου να καλύψει τυχόν ελλείψεις από την ύλη των προηγούμενων ετών. Η αποτίμηση αυτή μπορεί να επιτευχθεί, ως ένα βαθμό, με σύντομα διαγνωστικά τεστ, τα οποία δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην τελική βαθμολογία του μαθητή, καθώς βασικός τους στόχος είναι η αρχική εκτίμηση του γνωστικού επιπέδου στο εκάστοτε τμήμα.

Προφορική εξέταση. Η πρώτη βασική πηγή πληροφόρησης για τις επιδόσεις των μαθητών προσφέρεται στον διδάσκοντα από τη διαδικασία της προφορικής εξέτασης κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Μέσω της σύντομης αυτής εξέτασης, που περιορίζεται σε λίγους κάθε φορά μαθητές, ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να αντιληφθεί αφενός σε ποιο βαθμό γίνεται κατανοητό το διδασκόμενο αντικείμενο και αφετέρου κατά πόσο οι μαθητές είναι συστηματικοί και συνεπής ως προς την καθημερινή τους μελέτη.

Αξίζει να σημειωθεί πως μέσω αυτής της εξέτασης ο εκπαιδευτικός μπορεί να ελέγχει από μάθημα σε μάθημα το βαθμό επίτευξης των εκπαιδευτικών στόχων που έχει θέσει, και φυσικά το βαθμό απόδοσης της διδακτικής μεθόδου που έχει επιλέξει. Αν, επομένως, αντιληφθεί πως οι μαθητές δεν έχουν την αναμενόμενη ανταπόκριση, έχει την ευκαιρία να αλλάξει έγκαιρα τη διδακτική του προσέγγιση, αλλά και να επιστρέψει εκ νέου σε σημεία της ύλης που δεν έγιναν επαρκώς κατανοητά.

Καθημερινή αλληλεπίδραση. Ο εκπαιδευτικός έχει, βέβαια, τη δυνατότητα να διερευνά τις δυνατότητες κάθε μαθητή και μέσα από τη συμμετοχή του κατά τη διάρκεια της διδακτικής ώρας. Η διατύπωση αποριών, οι απαντήσεις σε ερωτήματα του εκπαιδευτικού, η επίλυση ασκήσεων, οι εργασίες που του έχουν ανατεθεί, προσφέρουν σαφείς ενδείξεις για το αν ο μαθητής έχει κατανοήσει το διδασκόμενο αντικείμενο, αλλά και για την ποιότητα της καταβληθείσας προσπάθειας και μελέτης.

Γραπτές εξετάσεις (διαγωνίσματα τετραμήνου). Τα διαγωνίσματα τετραμήνου -για το Λύκειο- αποτελούν πολύ σημαντικό κριτήριο για τη βαθμολόγηση του μαθητή, καθώς αφορούν ευρύ και συγκεκριμένο τμήμα της ύλης, και η ημερομηνία διεξαγωγής τους είναι εκ των προτέρων γνωστή, οπότε η σχετική προετοιμασία του μαθητή θεωρείται δεδομένη. Με τα διαγωνίσματα αυτά ο εκπαιδευτικός ελέγχει το κατά πόσο έχει αφομοιωθεί ένα μεγάλο μέρος της ύλης, το κατά πόσο έχει προηγηθεί συστηματική μελέτη από την πλευρά των μαθητών, αλλά και το αν έχει αποδώσει επαρκώς η διδακτική του μέθοδος.

Αντίστοιχα συμπεράσματα προκύπτουν, φυσικά, και από τις γραπτές εξετάσεις στο τέλος του σχολικού έτους, οπότε ελέγχεται το σύνολο της εξεταστέας ύλης και το ολικό επίπεδο αφομοίωσης του εκάστοτε αντικείμενου.

Τα θετικά στοιχεία της αξιολόγησης

Η αξιολόγηση αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τον εκπαιδευτικό, ώστε να μπορεί να αποτιμήσει την πορεία του εκπαιδευτικού έργου, αλλά και για τον μαθητή, καθώς του επιτρέπει να εκτιμήσει την απόδοσή του σε κάθε εξεταζόμενο μάθημα.

Ειδικότερα:

- **Παρέχει στον εκπαιδευτικό** τη δυνατότητα να διαπιστώνει το γνωστικό επίπεδο των μαθητών, να ελέγχει την πορεία της μαθησιακής διαδικασίας και να επαναπροσδιορίζει τους επιμέρους διδακτικούς στόχους ανάλογα με την απόδοση των μαθητών του.

Επιπλέον, του επιτρέπει να **αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της διδακτικής του μεθόδου** και να αναπροσαρμόζει κάθε φορά το ρυθμό του μαθήματος, προκειμένου να επιτύχει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Είναι, άρα, σημαντικό να γίνει αντιληπτό πως μέσω της αξιολόγησης των μαθητών ο εκπαιδευτικός αξιολογεί επί της ουσίας το δικό του έργο, και καλείται να αξιοποιήσει τα συμπεράσματα της αξιολόγησης, για να βελτιώσει τη δική του διδακτική προσέγγιση. Αν, επομένως, ένας εκπαιδευτικός παραμένει αδρανής απέναντι σε μια σημαντικά μειωμένη μαθητική απόδοση, τότε αδυνατεί να αντιληφθεί το μέρος της ευθύνης που του αναλογεί και αφήνει ανεκμετάλλευτα τα εμφανή μηνύματα που λαμβάνει από την αξιολόγηση.

- Επιτρέπει στον εκπαιδευτικό να αξιοποιεί τον αντίκτυπο που έχει η αξιολόγηση στους μαθητές, για να τους δώσει ένα σημαντικό έναυσμα να εντείνουν την προσπάθειά τους. Μπορεί, έτσι, να επιβραβεύσει έναν επιμελή μαθητή, αλλά και να δώσει κίνητρο σ' έναν μαθητή που, αν και έχει δυνατότητες, δεν δείχνει την απαιτούμενη αφοσίωση στη μελέτη του.

Για τον μαθητή

- Η αξιολόγηση εξοικειώνει τους μαθητές με την έννοια της αξιοκρατίας και της αναγνώρισης της προσπάθειας, καθώς **τείνει να επιβραβεύει εκείνους που είναι περισσότερο συνεπείς στα μαθητικά τους καθήκοντα.**

- Μέσω της αξιολόγησης οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να διαπιστώσουν ή και να επιβεβαιώσουν τις τυχόν **ελλείψεις και αδυναμίες τους σε ορισμένα μαθήματα, και άρα να εντείνουν τη σχετική τους προσπάθεια.**

Αντιστοίχως, έχουν τη δυνατότητα να διαπιστώσουν σε ποια μαθήματα έχουν ιδιαίτερα καλή απόδοση και να διερευνήσουν έτσι πιο αποτελεσματικά τις **κλίσεις και τις δεξιότητές τους.** Συχνά, άλλωστε, μέσα από αυτή τη διαδικασία οι νέοι συνειδητοποιούν ποιες επιστήμες και ποιες ασχολίες κινούν περισσότερο το ενδιαφέρον τους και λαμβάνουν μια σημαντική ανατροφοδότηση σχετικά με τον μελλοντικό τους επαγγελματικό προσανατολισμό.

- Η αξιολόγηση συνιστά **κίνητρο ιδιαίτερης βαρύτητας** -κάποτε, μάλιστα, το μόνο κίνητρο- για τη συστηματική ενασχόληση με τα σχολικά μαθήματα. Είναι προφανές πως αν απουσίαζε η διαδικασία της αξιολόγησης η πλειονότητα των μαθητών θα έπαυε να ασχολείται με τις μαθητικές υποχρεώσεις, καθώς θα δημιουργούταν η αίσθηση πως με ή χωρίς προσπάθεια το αποτέλεσμα είναι κοινό για όλους. Θα έπαυε, δηλαδή, να

υπάρχει η **προσδοκία της διάκρισης**, της επιβράβευσης και της επίτευξης, αφού η εκπαιδευτική διαδικασία θα οδηγούσε σε πλήρη εξομοίωση ανεξάρτητα από τις ξεχωριστές δυνατότητες του κάθε μαθητή.

- Η αξιολόγηση **ενισχύει, επιπλέον, την αίσθηση υπευθυνότητας των μαθητών, αφού τους επιτρέπει να αντιληφθούν τις συνέπειες και τα αποτελέσματα, όταν επιδεικνύουν αδιαφορία απέναντι σε κάποιο σχολικό μάθημα.** Προκύπτει, έτσι, μια καίρια συνειδητοποίηση σχετικά με την ανάγκη ύπαρξης προγράμματος μελέτης και συνεπούς στάσης απέναντι στις μαθητικές υποχρεώσεις.

Προσφέρει, άρα, η αξιολόγηση μια πρόγευση της υπευθυνότητας και της συνέπειας που θα κληθούν να επιδεικνύουν στην ενήλικη ζωή τους οι μαθητές, όπου, βέβαια, η παραμέληση καθηκόντων και υποχρεώσεων έχει σαφώς σημαντικότερες επιπτώσεις.

Τα αρνητικά στοιχεία της αξιολόγησης

Παρά το γεγονός ότι η αξιολόγηση συνιστά αναγκαίο εργαλείο στην εκπαιδευτική διαδικασία, διατυπώνονται συχνά αμφισβητήσεις ως προς την πραγματική αξία της και φυσικά ως προς τα πιθανά οφέλη της, καθώς είναι σαφές πως δεν κατορθώνει πάντοτε να πληροί τους αναγκαίους όρους αντικειμενικότητας.

Ειδικότερα:

- Η αξιολόγηση **τείνει να αντικατοπτρίζει σε μεγάλο βαθμό τις ειδικές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της οικογένειας των μαθητών**, εφόσον είναι διαπιστωμένο πως η σχολική επίδοση συνδέεται αρκετά στενά με τις αντίστοιχες οικονομικές δυνατότητες. Ένας μαθητής, άλλωστε, που ζει σ' ένα ασταθές οικογενειακό περιβάλλον, με οικονομικά προβλήματα και αδυναμία διασφάλισης εξωσχολικής στήριξης στα μαθήματά του, δεν μπορεί να έχει τις ίδιες επιδόσεις μ' έναν συμμαθητή του που έχει οικονομική άνεση και συνεχή οικογενειακή στήριξη. **Προκύπτει, έτσι, ένα είδος ταξικού διαχωρισμού μέσω της αξιολόγησης**, που εντείνει τα αρνητικά συναισθήματα των λιγότερων ευνοημένων μαθητών και λειτουργεί ανασταλτικά στην πρόθεση δημιουργίας ενός σχολείου ίσων ευκαιριών, όπου οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να βιώνουν τη σχολική τους ζωή απαλλαγμένοι από οποιαδήποτε αίσθηση κοινωνικής ή άλλης διάκρισης.

- Η αξιολόγηση **λειτουργεί -ιδίως στα χέρια αναποτελεσματικών εκπαιδευτικών- ως μέσο πίεσης, αν όχι τιμωρίας**, απέναντι σ' εκείνους τους μαθητές που αντιδρούν στην αδυναμία του ίδιου του εκπαιδευτικού να προσφέρει μια ποιοτική εκπαιδευτική εμπειρία. Θα πρέπει, άλλωστε, να είναι σαφές πως οι χαμηλές επιδόσεις των μαθητών δεν βαρύνουν ποτέ κατ' αποκλειστικότητα τους μαθητές, καθώς συχνά υποδεικνύουν ακριβώς την απουσία ορθής παιδαγωγικής προσέγγισης από τη μεριά του εκπαιδευτικού.

- Η αξιολόγηση **προσδίδει στην εκπαιδευτική διαδικασία μιαν εντελώς ανεπιθύμητη αίσθηση καταναγκασμού**, που υπονομεύει δραστικά την ελκρινή διάθεση των μαθητών για την απόκτηση γνώσεων. **Οι μαθητές βιώνουν, έτσι, την εκπαιδευτική διαδικασία όχι ως ένα ερέθισμα στη δική τους αυτενέργεια και αυτόβουλη διάθεση, αλλά ως μια εξαναγκαστική εμπειρία, που αποκτά αρνητικό χαρακτήρα.**

- Η **αντικειμενικότητα της αξιολόγησης αμφισβητείται συνεχώς**, διότι είναι πάντοτε υπαρκτή η εντύπωση πως ο κάθε καθηγητής βαθμολογεί -

αυθαίρετα- ανάλογα με τις προσωπικές του εκπαιδευτικές πεποιθήσεις, αλλά και τις τυχόν συμπάθειες ή αντιπάθειες που έχει. Η αίσθηση, άλλωστε, πως η βαθμολόγηση ορισμένων καθηγητών διακρίνεται για την αυστηρότητα ή την επιεικεία της, προκύπτει εύλογα με μια απλή αντιπαράθεση των βαθμολογιών που έχει παραδώσει.

Συνάμα, το γεγονός ότι η αξιολόγηση δεν είναι περιγραφική, οπότε θα υπήρχε η δυνατότητα να συνεκτιμηθούν ποικίλες πτυχές της προσωπικότητας και των δυνατοτήτων του μαθητή, αλλά περιορίζεται σε μια βαθμολογική κατάταξη, δημιουργεί την αίσθηση της ανεπαρκούς αποτίμησης, που υποβαθμίζει το πολύπλευρο της προσωπικότητας του μαθητή.

- Η αξιολόγηση, και η συνεπαγόμενη διάκριση των μαθητών σε καλούς και κακούς, επενεργεί αρνητικά στην εφηβική ψυχοσύνθεσή τους, ιδίως εφόσον η αξιολόγηση αποτυγχάνει να αποτυπώσει τόσο τις ιδιαίτερες συνθήκες που οφείλει να αντιμετωπίσει κάθε μαθητής όσο και τις ξεχωριστές δεξιότητες που ενδεχομένως χαρακτηρίζουν το μαθητή (κοινωνικότητα, δημιουργικότητα, πρωτοτυπία στη σκέψη, αθλητικές διακρίσεις, εξωσχολικές πρωτοβουλίες και δράσεις), που δεν αναδεικνύονται μέσα από τα εξεταζόμενα μαθήματα -ή μέσα από τον τρόπο αξιολόγησης των συγκεκριμένων μαθημάτων.

- Η αξιολόγηση καθιστά συχνά τη βαθμολογική απόδοση των μαθητών κύριο ζητούμενο για τους ίδιους τους μαθητές και την οικογένειά τους, θέτοντας σε δεύτερη μοίρα την ουσιαστική αποστολή του σχολείου, που είναι η μετάδοση γνώσεων. Οι μαθητές **τρέπονται σε βαθμοθήρες** και προσεγγίζουν πλέον τα μαθήματα μόνο με τη λογική της επίτευξης ενός καλού βαθμού. Επικρατούν, έτσι, **αρνητικά φαινόμενα**, όπως είναι η στείρα αποστήθιση, αλλά και ο αυξημένος ανταγωνισμός μεταξύ των μαθητών.

Το σχολείο, ωστόσο, θα πρέπει να προωθεί τη διάθεση των μαθητών για ολόπλευρη προσέγγιση των μαθημάτων και για ουσιαστική εμπάθυνση σε αυτά, με προσωπική έρευνα, συνεργατικές εργασίες, αλλά και διαλογικές διερευνήσεις στο πλαίσιο της διδακτικής ώρας.

- Η υπερτίμηση της σημασίας των βαθμών σημαίνει τη συνακόλουθη τοποθέτηση των εξετάσεων σε κεντρικό πλάνο για τους μαθητές, καθιστώντας τελικά την εκπαιδευτική διαδικασία σε μια συνεχή δοκιμασία εξετάσεων, όπου η κατάκτηση του βαθμού αποτελεί το κύριο και βασικό μέλημα των μαθητών.

- Με την αξιολόγηση διαταράσσεται η παιδαγωγική σχέση ανάμεσα στον μαθητή και στον καθηγητή απ' τη στιγμή που ο τελευταίος αναλαμβάνει τον ρόλο του βαθμολογητή. Ο βαθμός, άλλωστε, ερμηνεύεται ποικιλοτρόπως από το μαθητή, ο οποίος σε περίπτωση χαμηλής βαθμολόγησης τείνει να θεωρεί ότι ο καθηγητής του τον βλέπει με αρνητικό τρόπο και πως ίσως τον αδικεί ηθελημένα.

Τρόποι βελτίωσης της διαδικασίας αξιολόγησης

Η αξιολόγηση, παρά τα σημαντικά της μειονεκτήματα, αποτελεί αναγκαίο στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς λειτουργεί ως βασικός παράγοντας επιβράβευσης της συστηματικής προσπάθειας των μαθητών, κινητοποιεί εκείνους που δεν έχουν αυξημένο ενδιαφέρον για τα μαθήματα και εξοικειώνει εν γένει τους μαθητές με την έννοια της αξιοκρατίας.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Προκειμένου, πάντως, η αξιολόγηση να γίνεται αποδεκτή με πιο θετικό τρόπο, θα πρέπει να υπάρξουν ουσιαστικές αλλαγές στον τρόπο που αυτή πραγματοποιείται.

Ειδικότερα:

- Ένα πρώτο βήμα οφείλει να είναι η σχετική εκπαίδευση του συνόλου των καθηγητών στη διαδικασία βαθμολόγησης γραπτών και αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών, προκειμένου να υπάρχει ένας κοινός τρόπος προσέγγισης του ζητήματος. Η αξιολόγηση δεν μπορεί και δεν πρέπει να είναι ερασιτεχνική, ούτε να τελείται με προσωπικά κριτήρια.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και ο ορισμός συγκεκριμένων και κοινών για όλους κριτηρίων, θα διασφαλίσει σε σημαντικό βαθμό την αντικειμενικότητα αυτού του θεσμού. Ενώ, κρίνεται καίριας σημασίας η αποδέσμευση της βαθμολόγησης από οποιαδήποτε υπόνοια προσωπικής συμπάθειας ή τιμωρίας. Οι μαθητές θα πρέπει να νιώθουν βέβαιοι πως η βαθμολόγησή τους είναι αντικειμενική και πως δεν έχει χαρακτήρα «αντεκδίκησης».

- Με δεδομένο το γεγονός ότι η βαθμολογική αξιολόγηση δεν μπορεί να αποτιμήσει επαρκώς τις δυνατότητες και την προσωπικότητα του μαθητή, θα πρέπει να υπάρξει μια συμπληρωματική διαδικασία περιγραφικής αξιολόγησης κατά την οποία θα παρουσιάζονται οι ελλείψεις, αλλά και οι δυνατότητες του μαθητή, ώστε μέσα από αυτή τη διαδικασία να αντιλαμβάνεται πληρέστερα που μειονεκτεί και που είναι περισσότερο αποδοτικός.

Συνάμα, θα πρέπει στο πλαίσιο της αξιολόγησης να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο της δραστηριότητας του μαθητή, ώστε να τονίζονται με θετικό τρόπο εκείνες οι δεξιότητες και ικανότητές του που δεν καλύπτονται από κάποιο συγκεκριμένο μάθημα. Στοιχεία όπως είναι η δημιουργικότητα, η έφεση στη συγγραφή, ο αθλητισμός, ο εθελοντισμός, η συμμετοχή στα μαθητικά συμβούλια, καλλιτεχνικές δραστηριότητες κ.ά., θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στη γενικότερη αποτίμηση της παρουσίας του μαθητή στη σχολική ζωή.

- Οι καθηγητές θα πρέπει να προχωρούν σε λεπτομερή παρουσίαση των κριτηρίων και των τρόπων μέσω των οποίων πραγματοποιείται η αξιολόγηση, ώστε οι μαθητές να γνωρίζουν έγκαιρα και με σαφήνεια σε τι και ως προς τι αξιολογούνται.

- Οι καθηγητές οφείλουν να πραγματοποιούν την αξιολόγηση με τη μεγαλύτερη δυνατή αντικειμενικότητα, χωρίς να μεροληπτούν ή να δείχνουν περισσότερη επιείκεια σε ορισμένους μαθητές.

Αντιστοίχως, οι μαθητές θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τους βαθμούς της αξιολόγησης ως δείκτες μιας συγκεκριμένης περιόδου, που σαφώς δεν προδικάζουν την μελλοντική εξέλιξη, εφόσον μια συστηματικότερη προσπάθεια μπορεί να αποδώσει πολύ υψηλότερους βαθμούς στην πορεία. Άλλωστε, οι βαθμοί δεν θα πρέπει να αποτελούν το κύριο μέλημα των μαθητών, εφόσον η εκπαιδευτική διαδικασία αποβλέπει σε πολύ πιο ουσιαστικούς στόχους

Πηγή: <http://latistor.blogspot.com>